

37.d

Hipotiroidizme Bağlı Başağrıları

Elif ILGAZ AYDINLAR¹

Migreni olanlarda hipotiroidizm ve subklinik hipotiroidizme daha sık rastlanmaktadır.

TANIM VE KLİNİK

Hipotiroidizm kaynaklı başağrısı tiroid hormonları eksikliği sonucu gelişen, hormon replasmanı ile düzelen başağrısına verilen addır. Moreau ve ark 1998'de yayınladıkları makalede ilk defa ayrıntılı olarak hipotiroidizmin başağrısı ile ilişkisi incelenmiştir. Bu seride migreni olanların yaklaşık %30'unda hipotiroidizm olduğu saptanmıştır. Ayrıca hastalarda soğuğa karşı tahammülsüzlük, cildin kalınlaşp kuruması, derin tendon reflekslerinde relaksasyon gecikmesi, saçların kırılması gibi bulguların da eşlik ettiği görülmüştür. Serideki hastaların %15,4'de migren öyküsü vardı. Hipotiroidizm kaynaklı başağrısına kadınlarda daha sık rastlanmakta olup genellikle paroksizmal ataklar olmadan devamlı seyirli, orta dereceli, zonklayıcı olmayan karakterde ve bilateraldir.

Hipotiroidizm ile migren birlikte görülebilir. Danimarka'da 31.865 yetişkin ikiz üzerinde yapılan bir anket çalışmasında hipotiroidizme migreni olan kadınlarda daha sık rastlandığı dikkati çekmiştir. Özellikle kronik migreni olanlarda hipotiroidizme, epizodik migrene göre daha sık rastlanmaktadır. Ülkemizde yapılan bir çalışmada, menstrüel migreni olanların özellikle T4 hormon düzeyinin, menstrüel migreni olmayanlara ve kontrol grubuna göre anlamlı derecede düşük olduğu saptanmıştır. Subklinik düzeyde hipotiroidizmi olanların (TSH düzeyi yüksek, serbest T4 düzeyi normal) yaşam boyu hem auralı hem de aurasız migren geliştirme riski kontrollere göre daha yüksek bulunmuştur. Çocukluk ve ergenlikteki migren hastalarının subklinik hipotiroidizm geliştirme riskinin daha yüksek olduğu düşünülmektedir. Ayrıca migreni olan çocuklarda subklinik hipotiroidizmin rutin olarak istenecek tiroid fonksiyon testleri ile saptanmasının migren profilaksisi için gereken süreyi kısaltabileceği görüşü paylaşılmıştır. Hipotiroidizmin sekonder tipte yeni günlük ısrarlı başağrısına yol açabileceği bildirilmiştir.

¹ Prof. Dr., Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Nöroloji AD

Hipotiroidizm kaynaklı başağrısı replasman tedavisine iyi yanıt verir.

TEDAVİ

Hem hipotirodizm hem de subklinik hipotirodizimde hormonların replase edilmesi ile birlikte hastaların %78'de başağrısı belirgin olarak gerileyebilmektedir. Başağrısı hipotiroidi geliştikten sonraki 2 ay içinde orataya çıkabilir, hormonların replase edilmesi ile birlikte de 2 hafta ila 3 ay içinde düzelmektedir. Hipotiroidizme bağlı geliştiği düşünülen yeni günlük ısrarlı başağrısının, multinodüler guatr nedeniyle uygulanan tiroidektomi sonrası tamamen düzeldiği bildirilmiştir.

KAYNAKLAR

1. Moreau T, Manceau E, Giroud-Baleyrier F, Dumas R, Giroud M. Headache in hypothyroidism. Prevalence and outcome under thyroid hormone therapy. *Cephalalgia*. 1998 Dec;18(10):687-9.
2. Le H, Tfelt-Hansen P, Russell MB, Skytthe A, Kyvik KO, Olesen J. Co-morbidity of migraine with somatic disease in a large population-based study. *Cephalalgia*. 2011;31:43-64.
3. Tietjen GE, Herial NA, Hardgrove J, Utley C, White L. Migraine comorbidity constellations. *Headache*. 2007;45:857-65.
4. Albay VB, Tütüncü M. Evaluation of the Relationship Between Thyroid Dysfunction and Menstrual Migraine in Adult Females. *Med Bull Haseki* 2020;58:110-4.
5. Rainero I, Rubino E, Vicentini C, et al. Prevalence of migraine in subclinical hypothyroidism: a case control study. *J Headache Pain*. 2015;16(Suppl 1):A81.
6. Fallah R, Mirouliaei M, Bashardoost N, et al. Frequency of subclinical hypothyroidism in 5- to 15-year-old children with migraine headache. *J Pediatr Endocrinol Metab* 2012; 25: 859-862.
7. Yi J, Zheng JY, Zhang W, Wang S, Yang ZF, Dou KF. Decreased pain threshold and enhanced synaptic transmission in the anterior cingulate cortex of experimental hypothyroidism mice. *Mol Pain*. 2014;10:38.
8. Chinitz A, Turner FL. The association of primary hypothyroidism and inappropriate secretion of antidiuretic hormone. *Arch Intern Med* 1965;116:871-4.
9. Evans RW, Timm JS. New Daily Persistent Headache Caused by a Multinodular Goiter and Headaches Associated With Thyroid Disease. *Headache*. 2017 Feb;57(2):285-289.
10. Lima Carvalho MF, de Medeiros JS, Valença MM. Headache in recent onset hypothyroidism: Prevalence, characteristics and outcome after treatment with levothyroxine. *Cephalalgia*. 2017 Sep;37(10):938-946.
11. Tepper DE, Tepper SJ, Sheftell FD, et al. Headache attributed to hypothyroidism. *Curr Pain Headache Rep* 2007;11:304-9.